

TARPDISCIPLININĖ DAUGIAFUNKCĖ INSTINKTŲ KALBINĖ IR KOGNITYVINĖ KLASIFIKACIJA

Straipsnyje remiantis autoriaus sukurta alternatyvia ortodoksalia metodika analizuojama aktuali tarpdisciplininės daugiafunkcės instinktų klasifikacijos sukūrimo galimybė ir svarba. Tokia klasifikacija gali tapti metodologiniu instrumentu, padėsiančiu pažinti komunikacijos akto dalyvių būsenų fliuktuacijų (nuokrypių nuo pusiausvyros) ypatumus ir psichofiziologinės energijos pasiskirstymą kognityviniuose kalbėjimo ir mąstymo procesuose. Daugiafunkcės tarpdalykinės instinktų klasifikacijos struktūra suformuota nustačius mažiausią ir racionalų kognityvinių bei funkcionalių kriterijų, kurie padėtų sistemiškai aprašyti klasifikacijos elementus ir ryšius tarp jų, skaičių. Išanalizavus daugelyje mokslo šakų jau vartojamas instinkto sąvokas šiame straipsnyje kaip tarpdalykinė kategorija pasiūlyta labiausiai akademiniuose darbuose paplitusi jo apibrėžtis. Autoriaus siūlo į klasifikacijos sąvokas racionaliai įtraukti vienareikšmius ir vienažodžius terminus, kurie būtų taikomi tiek žinomam, tiek naujai atrastam instinktui aprašyti. Straipsnyje klasifikuojami instinktai skirstomi į tris klases, kurios jungia bazinių instinktų kompleksus: lyties, pažinimo, savisaugos. Kiekvieną iš šių kompleksų sudaro daugybė išvestinių konkrečių instinktų. Straipsnyje parodoma, kad siūloma instinktų klasifikacija yra sistemiška ir gali būti transformuota į atitinkamą kibernetinės sistemos modelį, o jos terminiją sudaro tik būtinų universalių sąvokų minimumas. Šios sąvokos suprantamos bet kurios kognityvinės srities atstovui ir leidžia suprantamai aprašyti neribotą kiekį įvairių instinktų sąveikos, emocijų ir žmogaus jausmų alternatyvų. Straipsnyje parodytas tarpdalykinės daugiafunkcės instinktų kalbinės ir kognityvinės klasifikacijos perspektyvumas ir nauda atliekant kognityvinius tyrimus.

ALEKSANDR KLYMENYUK

ESMINIAI ŽODŽIAI: tarpdisciplininiai tyrimai, instinktai, emocijos, įspūdžiai, jausmai, komunikacijos sąlygos, klasifikacija.

ALEKSANDR KLYMENYUK
International University of Finance
Peremohy Av., 37, Kyiv, Ukraine
san-aleksandr@ukr.net